

Tofacitinib

patiënteninformatie

Hoe werkt tofacitinib?

Als je een vorm van IBD hebt, is er een fout in uw afweersysteem (immuunsysteem) ontstaan. Uw afweersysteem is ontregeld en slaat als het ware 'op hol'. Uw lichaam denkt dat goede (lichaamseigen) cellen kwade indringers zijn en uw afweersysteem wil die indringers verdrijven. Hierdoor komen bepaalde stoffen vrij waardoor ontstekingen ontstaan in gewrichten, pezen, spieren of organen. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij IBD zijn dit vaak alleen de darmen.

Tofacitinib is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt en behoort tot de zogenaamde JAK (Janus-kinase) remmers. Tofacitinib remt specifieke signalen in de cel waardoor de productie van ontstekingsfactoren afneemt. Hierdoor vermindert de pijn, en de klachten die voorkomen bij een darmopvlamming zoals frequente (waterige) ontlasting en rectaal bloedverlies.

Het duurt in het algemeen enkele weken tot maanden voordat tofacitinib werkt. Bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Hoe moet u het gebruiken?

Tofacitinib is verkrijgbaar in tabletten van 5mg. Uw arts spreekt met u af welke dosering u gaat gebruiken. U kunt de tabletten het beste tijdens de maaltijd met een glas water innemen, zo beperkt u de kans op bijwerkingen. Slik elke tablet in zijn geheel door.

Hoe bewaart u tofacitinib?

Tofacitinib tabletten bewaart u in de originele verpakking bij een temperatuur lager dan 30°C.

Welke bijwerkingen kunt u krijgen?

Hieronder leest u welke belangrijke bijwerkingen kunnen voorkomen bij tofacitinib gebruikers:

- Infecties zoals gordelroos of blaasontsteking. Als u deze klachten heeft, neem dan contact op met uw verpleegkundig specialist of huisarts.
- Maag- en darmklachten (zoals diarree, buikpijn, misselijkheid en/of overgeven).
- Hoofdpijn, verstopte neus, pijnlijke keel, hoestklachten.
- Gewrichtspijn en spierpijn.
- Verhoogde bloeddruk en vocht vasthouden aan de voeten (oedeem).
- Huiduitslag en jeuk.
- Bijwerkingen van organen: bijwerkingen die u zelf niet merkt maar uw verpleegkundig specialist of MDL-arts via bloedonderzoek wel in de gaten houdt. Het gaat om leverfunctietests, nierfunctietests, verhoogd cholesterol en afwijkingen in het bloedbeeld.
- Infecties: tofacitinib remt uw afweersysteem. Hierdoor wordt ook uw afweer tegen infecties geremd. U kunt dus makkelijker een infectie krijgen en soms verlopen infecties ook heftiger. Als u een gewone verkoudheid hebt zonder koorts, dan kunt u tofacitinib gewoon door blijven gebruiken. Als u een infectie met koorts hebt of u ziek voelt, mag u meestal (tijdelijk) geen tofacitinib gebruiken. Koorts is vaak een teken van een infectie of ontsteking in uw lichaam. Neem dan altijd contact op met uw verpleegkundig specialist of MDL-arts.
- Huidkanker: u hebt een licht verhoogde kans op bepaalde vormen van huidkanker die in het algemeen goed te behandelen zijn.

Zijn er controles nodig als u tofacitinib gebruikt?

Voordat u begint met tofacitinib wordt er eerst gekeken of u geen (sluimerende) infectie onder de leden heeft. Denk aan tuberculose (TBC) of een leverontsteking (hepatitis). Om tuberculose uit te sluiten krijgt u een Mantoux-test en een bloedonderzoek en een röntgenfoto van de longen. Tijdens behandeling met medicijnen zoals tofacitinib is in het verleden bij sommige patiënten tuberculose opgetreden. Dit betrof vrijwel altijd een opvlamming van een oude infectie. De Mantoux-test is een klein prikje in uw arm. Na 2-3 dagen wordt uw arm gecontroleerd om te kijken hoe uw huid reageert op het prikje.

Soms is een bepaalde inenting (vaccinatie) voor het starten met tofacitinib nodig. Uw arts bespreekt dit met u. Als u start met tofacitinib laat uw verpleegkundig specialist of MDL-arts uw bloed (in het begin) regelmatig controleren via het bloedprikken. Zo kan uw arts goed in de gaten houden hoe uw lichaam reageert op tofacitinib. Ook bij verandering van dosering vindt er extra bloedonderzoek plaats.

Bij aanvang van het gebruik controleren we ook uw cholesterolwaarden. Deze moet nuchter geprikt worden. Na 4 weken herhalen we dit onderzoek om te beoordelen of uw cholesterolwaarden zijn gestegen door het gebruik van dit medicijn.

Kunt u tofacitinib gebruiken met andere medicijnen?

Tofacitinib mag u niet zomaar met sommige andere medicijnen combineren, tenzij de dosis wordt aangepast. Het betreft sommige geneesmiddelen tegen epilepsie (onder andere carbamazepine, fenytonine, fenobarbital), tegen schimmelinfecties (fluconazol) en een middel tegen tuberculose (rifampicine). Het is verstandig altijd aan uw arts en uw apotheker te vertellen welke medicijnen u gebruikt of als er iets aan uw medicijngebruik verandert.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Van tofacitinib is niet bekend of het de vruchtbaarheid beïnvloedt. Er is weinig informatie over de effecten van tofacitinib tijdens zwangerschap. Tofacitinib mag u daarom niet tijdens de zwangerschap gebruiken. Het is niet bekend of dit geneesmiddel in de moedermelk overgaat, daarom mag u geen borstvoeding geven als u tofacitinib slikt. Hebt u een kinderwens of bent u (onverwacht) zwanger, vertel dit dan aan uw arts. Uw arts beslist dat samen met u wat u het beste aan uw medicijngebruik kunt veranderen als dat nodig is.

Wat moet u nog meer weten?

1. Alcohol: Er is geen bezwaar als u 1 glas alcohol gebruikt tijdens de behandeling met tofacitinib.
2. Autorijden: Tofacitinib veroorzaakt geen sufheid of slaperigheid. Er is geen bezwaar tegen autorijden als u tofacitinib gebruikt.
3. Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen: Gaat u naar de tandarts voor een ingreep of word u geopereerd? Geef dan aan dat u tofacitinib gebruikt omdat er misschien een verhoogd risico op infecties is na een operatie, hoewel hier vooralsnog geen aanwijzingen voor zijn. Overleg met uw behandelaar of het nodig is tofacitinib tijdelijk te stoppen. Wij adviseren om uw (tand)arts op de hoogte te brengen dat u tofacitinib gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.
4. Reizen: Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een actueel overzicht van uw medicijnen mee te nemen, het medicijnpaspoort. Daarin staat dat u tofacitinib vanwege medische noodzaak gebruikt. Dit is verkrijgbaar bij uw apotheek.
5. Vaccinaties: Als u begint met tofacitinib raad uw behandelend arts u waarschijnlijk aan om een jaarlijkse grieprik te nemen omdat u door tofacitinib kwetsbaarder bent voor infecties zoals de griep.

Hebt u een andere vaccinatie dan de griep nodig?

Overleg dan altijd van tevoren met uw specialist, apotheker of huisarts. Hebt u plannen om in de toekomst een verre reis te maken? Als u op reis gaat hebt u soms een inenting nodig. Gebruikt u tofacitinib dan is een inenting met een levend vaccin af te raden. Denk aan het bof mazelen-rode hond- (BMR), gele koorts- of poliovaccin. Overleg met uw arts of verpleegkundig specialist wanneer voor u het beste moment is om u te laten vaccineren/intenten. Eventueel moet u dan (tijdelijk) stoppen met uw medicatie. Het is verstandig dit ruim van te voren te regelen.

Meer informatie of vragen?

Als u nog vragen heeft of wanneer u twijfelt, neem dan gerust contact op met uw verpleegkundig specialist. Voor afspraken neemt u contact op met de polikliniek Maag,- Darm- en Leverziekten.

Belangrijke telefoonnummers en e-mail:

Voor niet spoedeisende vragen:

Denk hierbij aan vragen voor herhaalrecepten, informatie ter voorbereiding poliafspraak en voorleggen van langer bestaande problemen.

Email: IBD_zorg@dijklander.nl Wij streven ernaar om vragen zoveel mogelijk binnen 24-48 uur te beantwoorden.

NB. Vermeld altijd uw patiëntnummer of uw achternaam en geboortedatum en de locatie waar u onder behandeling bent.

Voor spoedeisende vragen:

Dagelijks telefonisch spreekuur tussen 14:00 en 16:00 uur op 0229-257800. Denk hierbij aan acute klachten zoals diarree, bloedverlies, koorts en buikpijn.

Spoedeisende Hulp (buiten kantoortijden en in het weekend)

Telefoonnummer: 0229-257257

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-02062-NL 10-01-2023